

אגף הנדסה והוועדה המקומית לתכנון ובניה

24 מרץ, 2026
 י' ניסן, תשפ"ו

נוהל הצבת מיגונית בשטחים ציבוריים וחקלאיים פתוחים

1. **רקע כללי:**
 בהתאם לתכנית הארצית למיגונית תמ"א 40/ד, לתקנות התכנון והבנייה (עבודות ומבנים הפטורים מהיתר) (תיקון מס' 3), התשפ"ה-2025, ולצו התכנון והבנייה (פטור מתכנית ומהיתר להצבת מיגונית ולשימוש בה), ניתן להציב מיגונית בשטחים ציבוריים פתוחים ובשטחים חקלאיים פתוחים בפטור מהיתר (ללא היתר בניה), ובלבד שמתקיימים כל התנאים הקבועים בד"ן.
 יודגש כי המיגונית אינה מהווה מרחב מוגן תקני לפי הוראות פיקוד העורף, והיא אמצעי המיגון בבחינת "הכי טוב שיש" במרחב הציבורי והחקלאי הפתוח שבו אין מיגון תקני. לצד זאת, גם כאשר ההצבה הינה בפטור מהיתר בנייה, נדרש תיאום וקבלת אישורים מהגורמים המוסמכים, ובהם פיקוד העורף ומהנדס המועצה, לצורך הבטחת בטיחות הציבור ועמידה בדרישות ההנדסיות והתכנוניות.
 אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר החל על המקרקעין או על עבודות הבנייה.
2. **סמכויות ואחריות:**
 בשטחים ציבוריים וחקלאיים פתוחים (שצ"פים/ שב"צים/ חקלאיים) תחול חלוקת האחריות הבאה:
 * גורם הביצוע להצבת המיגונית יהיה המדינה, הרשות המקומית או הוועד המקומי או מי שהרשות הסמיכה לכך לפי העניין ובהתאם לדין החל בתחומי הרשות.
 * הוועד המקומי רשאי ליזום ולהציב מיגונית, בכפוף לקבלת אישור פיקוד העורף, אישור מהנדס הרשות, הסכמת בעל הזכויות במקרקעין ותיאום תשתיות כנדרש.
 * הגורם המציב יהיה אחראי על המיגונית עפ"י כל דין, לרבות שימוש ותחזוקה שוטפת, תקינות המיגונית והסרתה ככל שיידרש.
3. **הליך הגשת הבקשה לאישורה:**
 א. פניה לרשות המקומית עם צירוף המסמכים הבאים (מח' רישוי בהנדסה):
 * נסח טאבו / חוזה חכירה/ אישור האגודה החקלאית המצביעים על זיקת המבקש למקרקעין
 * מפת סימון מיקום על בסיס תצ"א ותשריט ייעוד קרקע- נספח א'
 * מסמך הצדקת צורך - נספח ב' פירוט הצורך הביטחוני/חקלאי, לרבות פירוט מספר העובדים.
 * אסמכתא לאישור היצרן והמיגונית (מסוג 'ארבלי' ע"י פקע"ר
 * אישורי תיאום תשתיות מול אגף הנדסה במידת הצורך לתיאום מול חח"י, מים, תקשורת, גז וכדומה.
 * אישור מהנדס על יציבות המבנה לאחר הצבתו בשטח.
 * המצאת כתב שיפוי מלא למועצה.
 * במידה ומוצב בשטח חקלאי אזי יש לצרף טופס הסכמה והתחייבות להצבת מיגונית בשטח חקלאי.
 בחינת הוועדה המקומית:
 * בדיקת זכויות במקרקעין לרבות הייעוד (שצ"פ/ שב"צ/ שטח חקלאי פתוח).
 * בדיקת עמידה בתנאי סף של תמ"א 40 ד'.
 * נגישות, בטיחות, השתלבות במרחב והצורך בתיאום תשתיות.
 ב. אישור פקע"ר: לאחר אישור מהנדס המועצה תועבר הבקשה לאישור הרשות המוסמכת (פקע"ר).
 ג. ביצוע והצבה: לאחר קבלת כל האישורים בכתב ניתן יהיה להציב את המיגונית, תוך הקפדה על בטיחות בשינוע, בהנפה ובהנחה.

נוהל זה נועד להסדיר את אופן הצבת המיגונית בתחום הרשות, תוך שמירה על בטיחות הציבור, עמידה בדרישות הדין ושיקולים תכנוניים, והרשות המקומית שומרת לעצמה את הזכות לעדכן בהתאם להתפתחויות ולכל דין.

